

“EXCUSE ME, HANDS OFF THE MONUMENT”: A CASE STUDY OF THE RUSSIAN (RE)TRANSLATION OF *THE CATCHER IN THE RYE*

Marta Brajnović, Sveučilište u Zagrebu

Sažetak

U radu se analiziraju dva ruska prijevoda romana J. D. Salingera The Catcher in the Rye: prvi prijevod, nastao u Sovjetskom Savezu, te ponovni prijevod iz 2000-ih. Prisutnost engleskih posuđenica i izraza koji pripadaju mladenačkom slengu odabранa je kao mikrotekstualna varijabla koja može biti pokazatelj utjecaja konteksta ciljne kulture na izradu prvog i ponovnog prijevoda. Imajući na umu tendencije u posuđivanju iz engleskog jezika u suvremenoj Rusiji, očekuje se da je ukupan broj engleskih posuđenica (anglicizama) znatno veći u novijem prijevodu te da se dva prijevoda razlikuju u broju engleskih posuđenica koje pripadaju mladenačkom slengu. Te se hipoteze ispituju analizom engleskih posuđenica u dvama prijevodima. Nadalje, analiziraju se različiti elementi parateksta prvog i ponovnog prijevoda Salingerova romana. Cilj je ovog dijela analize rasvijetliti dinamiku odnosa između prvog, kanoniziranog prijevoda i ponovnog prijevoda te ponuditi moguće objašnjenje za njihovu jezičnu konfiguraciju kao i za stavove pripadnika ruskog književnog establishmenta prema obama prijevodima. Uvid dobiveni analizom paratekstova tumače se u svjetlu Lefeverovih koncepata pokroviteljstva (patronage) i poetike (poetics). Analizom stavova političkih i književnih autoriteta u sovjetskom i post-sovjetskom razdoblju prema prvom prijevodu i odabranom ponovnom prijevodu ujedno se stječe dublji uvid u dominantne stavove prema ponovnom prevođenju u sovjetskom i post-sovjetskom razdoblju.

Ključne riječi: posuđenice iz engleskoga, mladenački sleng, analiza parateksta, pokroviteljstvo